

## Forskare kritisk till socialtjänstens hantering av familjekonflikter

**Socialtjänsten skaffar sig inte någon övergripande bild av situationen vid insatser i hedersrelaterade konflikter och försöker inte involvera familjen i lösningen. Det visar en ny rapport av Enrique Pérez, docent vid Malmö högskolas institution för socialt arbete.**

Enrique Pérez studie bygger på intervjuer med tolv socialsekreterare verksamma runtom i landet. De flesta av dem arbetar med utredningar om hedersrelaterade konflikter. Det finns också de som arbetar i mottagningsgruppen som initierar hela proceduren genom en anmälan.

Socialtjänsten utgår oftast från den utsatta flickans berättelse och försöker skydda henne. Men ett omhändertagande av flickan leder till att hon blir isolerad från sin familj och samhället i stort och inte får något eget liv.

– Det är viktigt att ordentligt utreda ursprunget till konflikten mellan flickan och hennes familj, säger Pérez. Då kan det visa sig att det inte handlar om en hedersrelaterad konflikt utan något annat, kanske en tonårsrevolt eller en konflikt om olika sätt att se på livet i Sverige.

### Ser två tendenser

Metoder och arbetssätt kan skilja sig mellan de olika socialförvaltningarna, enligt Pérez.

– Men jag ser två tendenser, säger han. För det första att det inte grundligt undersöks hur flickans nätverk agerar och att lösningen inte söks i denna grupp. Detta trots att flera av socialsekreterarna berättar att föräldrarna engagerar sig för att hitta en lösning och få flickan tillbaka hem.

Den andra generella tendensen är att det finns ett misstänkliggörande av föräldrar med invandrarbakgrund.

– Socialsekreterarna pratar om "dem" och menar då familjen, släkten eller ibland en hel etnisk grupp, säger Pérez. Man utreder inte vem eller vilka som ligger bakom. Vissa av socialsekreterarna är dock mer självreflekterande och vill ha kommunikation, i bästa fall samarbete, med föräldrarna.

### Osäkra i vardagssituationer

Pérez ser svårigheterna för socialsekreterarna vid hedersrelaterade konflikter.

– Det finns många olika aspekter att ta hänsyn till, också arbetssituationen och resurserna, säger han. Socialsekreterarna är inte vana att arbeta med grupper. Det sociala arbetet i Sverige är traditionellt individinriktat.

Något som överraskade Pérez är att småsaker kan få stora effekter och skapa konflikter mellan socialsekreteraren och klienten.

– Det verkar som socialsekreterarna är osäkra i vardagssituationer, säger han. Vilsenheten ligger på en känslomässig, politisk-ideologisk nivå som man försöker kompensera med ett, ibland, auktoritärt beteende istället för att kommunicera och skapa förståelse för olika situationer.

### Mer förebyggande arbete krävs

Pérez tror att helhetssynen på ett mångkulturellt socialt arbete måste förändras.

– Det gäller att arbeta mer förebyggande och preventivt och att vara medveten om vad den professionella rollen innebär, säger han. Eftersom "hedersrelaterat" är ett så svårdefinierat begrepp vore det bättre att istället jobba utifrån intersektionalitet. Då ser man mer till helheten och tar hänsyn till olika faktorer som till exempel ålder, klass, utbildning, kön, kultur i relation till makt- och samhällsstrukturer.

För mer information, kontakta [Enrique Pérez](mailto:enrique.perez@mah.se) på e-post: [enrique.perez@mah.se](mailto:enrique.perez@mah.se) eller telefon, 072-508 96 66

*Malmö högskola har sedan 1998 vuxit till landets största högskola med 1500 medarbetare och omkring 24 000 studenter. Akademisk forskning kombineras med samarbeten på bred front med näringsliv och offentlig sektor. Många av utbildningarna innehåller verksamhetsförlagd utbildning och projektarbeten som genomförs i samverkan med olika aktörer och framtida arbetsgivare i samhället. Effekterna syns genom att högskolans forskning påverkar och utvecklar externa aktörer och hela samhällssektorer och genom att studenterna etablerar sig snabbt på arbetsmarknaden efter examen.*